



## VIESTINTÄVIRASTOLLE

ASIA Välitustietojen käsittely ja luovuttaminen liittymän tilaajalle tekijänoikeuslain 60 a §:n mukaisissa tapauksissa

Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry (TTVK) kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää, että seuraava otettaisiin huomioon viestintäviraston kantaa muodostettaessa:

## LAUSUMA

Vertaisverkkojen ns. loppukäyttäjien siviilioikeudellinen valvonta tuli mahdolliseksi 1.1.2006 voimaan tulleen tekijänoikeuslain uudistuksen myötä. Valvontaa on harjoitettu luvatta musiikkia DirectConnect (DC) ja BitTorrent (BT) verkoissa jakaneista. TTVK on hakenut liittymän haltijan yhteystietoja TekL 60 a §:n perusteella vuosina 2006–2015 noin 500 kertaa, ja noin 400 tapauksessa asiassa on päästy sovintoon. TTVK:n lähettämä kirje ei ole maksukehotus, vaan siinä pyydetään ottamaan yhteyttä asian selvittämiseksi. Valtaosassa tapauksia paljastuu, että tekijänoikeuden loukkaukseen syyllistynyt henkilö on liittymän haltija itse tai joku hänen lähipiiristään.

Ns. NAT-osoitteet ovat lisääntyneet ja tällöin ISP ei pysty luovuttamaan haettuja yhteystietoja. Mikäli yhteystiedot on saatu mutta liittymän haltija ei ole halukas selvittämään asiaa TTVK:n kanssa, harkitaan tapauskohtaisesti jatkotoimia. Jatkotoimet ovat käytännössä siviilikanne tai tutkintapyyntö. Tekijänoikeusrikoksesta on tuomittu loppukäyttäjä viimeksi helmikuussa 2015.

Tiedonsaantia koskeva menettely on kallis oikeudenhaltijoille. TTVK maksaa tällä hetkellä yhdestä ip-osoitteesta teleoperaattorista riippuen 76–250 euroa (TTVK ry ei voi vähentää alv:n osuutta laskusta). Markkinaoikeuden hakemusmaksu on tällä hetkellä 250 euroa/hakemus. Tiedonsaantimenettely mahdollistaa nopean, joustavan ja pehmeän keinon sopia yksittäiset tekijänoikeudenloukkaukset mutta yksittäiseltä oikeudenloukkaajalta sovittavissa oleva korvaus ei välttämättä aina kata edes oikeudenloukkauksen selvittämisestä aiheutuneita kuluja, saatikka hyvitä itse oikeudenloukkausta, mihin oikeudenhaltijalla olisi lain mukaan oikeus. Oikeudenhaltijoille kuluja aiheutuu myös näytön tallentamisesta ja valvonnan henkilöresursseista.

### *Virheet prosessissa*

Inhimillinen virhe prosessissa on kokemuksemme mukaan hyvin harvinainen, mutta mahdollinen. TTVK:n valvontahistorian aikana tietoomme on tullut vain kaksi tapausta, joissa kirje on teleoperaattorin työntekijän virheen vuoksi lähetetty väärälle henkilölle. Molemmat tapaukset ovat vuodelta 2011 ja virhe paljastui jo selvittämisvaiheessa. Jälkimmäisessä tapauksessa ko. ISP:n lakimies antoi medialle lausunnon, että prosessia ollaan automatisoimassa, jotta vastaavia virheitä ei pääsisi enää tapahtumaan.

Kohteena oleva ip-osoite käy ilmi useassa kohden näyttöpakettia. TTVK:n lakimiehiä on ohjeistettu tarkistamaan aina, että hakemuksen ja määräyksen ip-osoitteet täsmäävät näyttöpaketin kanssa. Prosessin ainoa kohta, jota oikeudenhaltijat eivät pääse tarkistamaan, on yhteystietojen luovutus. Yhteystietojen luovutuksen oikeellisuudesta vastaa ISP. TTVK:n käsityksen mukaan samat henkilöt luovuttavat ISP:ltä ip-osoitetietoja myös poliisille, joten lähtökohtaisesti niihin on voitava luottaa.

Viime talvena mediassa luotiin sellaista kuvaa, että virheitä tapahtuu prosessissa jatkuvasti. Oman kokemuksemme perusteella emme voi yhtyä tähän käsitykseen. On valitettavaa mutta oikeudenhaltijoista riippumatonta, että tällaisen virheellisen mielikuvan syntyminen on ilmeisesti johtanut lisääntyneeseen tietojen tarkistamiseen.

### *Yhteystietojen tarkistus*

Koska valvontahistorian aikana on virheitä sattunut nimenomaan ISP:n taholla, on kirjeen saajalla oltava mielestämme oikeus saada varmistaa tiedot, jos epäilee virhettä. Kysehän on asiakkaan omista tiedoista, joita hän itse pyytää selvittämään! Jokaisella pitäisi olla oikeus tarkistaa perustellusta syytä omat tietonsa ja myös mahdollisuus saada oikaistua virheelliset tiedot. Kyse on ISP:n ja tämän asiakkaan välisestä asiakassuhteesta.

Mielestämme myös alkuperäinen tuomioistuimen määräys antaa perusteen tarkistaa tiedot, kysehän on edelleen samasta yhteystietojen luovutuksesta TekL 60 a §:n mukaisesti. Näin ISP:n taholla jo varmasti toimitaankin, mikäli yhteystietojen luovutuksesta vastaava henkilö epäilee näpytelleensä virheellisen hakukriteerin (ip-osoite tai aikamääre), tarkistaa hän varmasti ja toivottavasti haun ennen tietojen luovuttamista.

Oikeudenhaltijat vastaavat luonnollisesti omasta osastaan prosessia. Kuten aiemmin mainittiin, ISP:t laskuttavat oikeudenhaltijoita jo kertaalleen yhteystietojen luovutuksesta, ja oikeudenhaltijoilla on oltava oikeus luottaa saamiinsa tietoihin. Sen varmistamista, että ISP:n päässä ei ole tapahtunut virhettä, ei voida enää asettaa oikeudenhaltijoiden vastuulle.

### *Prosessin tehokkuudesta*

Vertaisverkkopiratismi on edelleen merkittävä uhka luoville aloille ja koko yhteiskunnalle. Loppukäyttäjien valvonta on kuitenkin osoittautunut hyväksi keinoksi hillitä piratismia; Ruotsissa vuonna 2015 julkaistun MediaVision-tutkimuksen mukaan Suomessa oli vähiten av-aineistoa laittomasti lähteestä kuluttavia loppukäyttäjiä verrattuna muihin Pohjoismaihin (Suomi: 8%, Tanska 12%, Norja 19% ja Ruotsi 32%). Myös tietoisuus jakamisen laittomuudesta on Suomessa huipputasoa, Taloustutkimuksen Tekijänoikeusbarometrin (2015) mukaan 94%.

Lopuksi tuomme esiin, että FiCom ei vastannut oikeastaan yhteenkään viestintäviraston sille esittämään kysymykseen, vaikka ainoastaan ISP:llä on tieto asiasta. Korjaamme myös FiComin lausunnossa esitettyä väitettä siitä, että oikeudenhaltijat viivyttelisivät tiedonsaantihakemusten kanssa. Näin ei ainakaan TTVK:lla ole, näytön keruu ja työstäminen luettavaan muotoon sekä oikeudenhaltijoiden tunnistus vievät aikaa. TTVK:n lakimiehet laativat hakemukset heti näyttöpaketin ja tunnistukset saatuaan.

Helsingissä 4.10.2016

Kunnioittavasti

Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry

**Jaana Pihkala**  
**toiminnanjohtaja**

TTVK on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on tekijänoikeuslakiin perustuvien oikeuksien valvonta ja tekijänoikeusloukkausten ehkäisy Suomessa. TTVK järjestää myös yleistä tekijänoikeudellista tiedotus- ja koulutustoimintaa. TTVK:n jäseniä ovat Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry, Kopiosto ry, Suomen elokuvatoimistojen liitto - Finlands filmbyråes förbund ry, Suomen elokuvatuottajien keskusliitto - Centralförbundet för Finlands filmproducenter ry, Suomen Muusikkojen Liitto ry, Musiikkituottajat – IFPI Finland ry, Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry, Av-tuottajien tekijänoikeusyhdistys Tuotos ry, Suomen audiovisuaalisten alan tuottajat – SATU ry, Säveltäjät ja Sanoittajat ELVIS ry, Suomen Musiikkikustantajat ry, Kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö Sanasto ry, Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys Kuvasto ry, Yleisradio Oy, MTV Oy, Sanoma Media Finland Oy sekä RadioMedia ry.